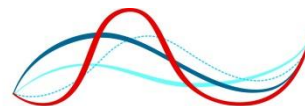

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Harmonizirani indeks potrošačkih cijena
za 2018.

Organizacijska jedinica: Služba statistike cijena i europskog
programa usporedbe

Priredila: Sanja Jurleka

travanj 2021.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HICP) jest ekonomski pokazatelj koji mjeri promjenu u razini cijena dobara i usluga koje u tijeku vremena nabavljaju, koriste se njima ili plaćaju kućanstva te predstavlja skupinu europskih indeksa potrošačkih cijena izračunanih prema harmoniziranom pristupu i posebnom setu definicija koji omogućuje usporedivu mjeru inflacije u području eura, Europskoj uniji, Europskome ekonomskom području te za zemlje kandidatkinje.

- Izveštajno razdoblje

Mjesec.

- Pravna osnova

Uredba (EU) br. 2016/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena i indeksa cijena stambenih objekata i stavljanju van snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 2494/95 (pravni okvir)

Uredba Komisije (EZ) br. 1749/96 od 9. rujna 1996. o inicijalnim provedbenim mjerama za Uredbu Vijeća (EZ) br. 2494/95

Uredba Komisije (EZ) br. 2214/96 od 20. studenoga 1996. u vezi s transmisijom i diseminacijom podindeksa

Uredba Vijeća (EZ) br. 1687/98 od 20. srpnja 1998. koja dopunjuje Uredbu Komisije (EZ) br. 1749/96 u vezi s obuhvatom dobara i usluga

Uredba Vijeća (EZ) br. 1688/98 od 20. srpnja 1998. kojom se dopunjuje Uredba Komisije (EZ) br. 1749/96 u vezi s geografskim obuhvatom i obuhvatom stanovništva

Uredba Komisije (EZ) br. 2646/98 od 9. prosinca 1998. u vezi s minimalnim standardima za tretman tarifa

Uredba Komisije (EZ) br. 1617/1999 od 23. srpnja 1999. u vezi s minimalnim standardima za tretman osiguranja izmjeni Uredbe Komisije (EZ) br. 2214/96

Uredba Komisije (EZ) br. 1749/1999 od 23. srpnja 1999. kojom se dopunjuje Uredba (EZ) br. 2214/96 u vezi s podindeksima

Uredba Vijeća (EZ) br. 2166/1999 od 8. listopada 1999. u vezi s minimalnim standardima za tretman proizvoda u zdravstvu, obrazovanju i socijalnoj skrbi

Uredba Komisije (EZ) br. 2601/2000 od 17. studenoga 2000. u vezi s vremenom unosa potrošačkih cijena

Uredba Komisije (EZ) br. 2602/2000 od 17. studenoga 2000. u vezi s minimalnim standardima za tretman sniženja cijena

Uredba Komisije (EZ) br. 1920/2001 od 28. rujna 2001. u vezi s minimalnim standardima za tretman naplaćivanja usluga proporcionalno transakcijskim vrijednostima kojom se dopunjuje Uredba (EZ) br. 2214/96

Uredba Komisije (EZ) br. 1921/2001 od 28. rujna 2001. u vezi s minimalnim standardima za reviziju

Uredba Komisije (EZ) br. 1708/2005 od 19. listopada 2005. o zajedničkom referentnom razdoblju za indekse i koja dopunjuje Uredbu (EZ) br. 2214/96

Uredba Komisije (EZ) br. 701/2006 od 25. travnja 2006. o vremenskom obuhvatu prikupljanja cijena

Uredba Komisije (EZ) br. 1334/2007 od 14. studenoga 2007. o inicijalnim provedbenim mjerama za Uredbu Vijeća (EZ) br. 2494/95 u vezi harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena

Uredba Komisije (EZ) br. 330/2009 od 22. travnja 2009. u vezi s minimalnim standardima za tretman sezonskih proizvoda

Uredba Komisije (EZ) br. 1114/2010 od 1. prosinca 2010. u vezi s minimalnim standardima za kvalitetu pondera HICP-a i opoziva Uredbe Komisije (EZ a) br. 2454/97

Uredba Komisije (EU) br. 2015/2010 od 11. studenoga 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1708/2005 vezano uz zajedničko referentno razdoblje indeksa

- Sustav klasifikacije

Za klasificiranje proizvoda koji se koriste za HICP upotrebljava se Europska klasifikacija osobne potrošnje prema namjeni (ECOICOP).

- Koncepti i definicije

Osnovne statističke varijable jesu indeksi cijena.

- Statističke jedinice

Osnovna jedinica statističkog promatranja jesu cijene proizvoda za osobnu potrošnju.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

HICP obuhvaća "novčane izdatke za finalnu potrošnju kućanstava" (HFMCE) rezidentnih i nerezidentnih kućanstava na ekonomskom teritoriju zemlje. Sektor kućanstava na koji se definicija odnosi uključuje sve pojedince ili skupine pojedinaca, neovisno o vrsti područja u kojem žive, njihovu položaju u raspodjeli dohotka i državljanstvu ili boravištu.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Osnovni nacionalni korisnici jesu državne institucije, financijske institucije, ekonomski analitičari, studenti, poduzeća i javnost.

Međunarodni korisnici jesu Europska središnja banka, Međunarodni monetarni fond, Ujedinjeni narodi itd.

Interni korisnici jesu ostale stručne službe Državnog zavoda za statistiku.

1.1.1 Potrebe korisnika

Dok se indeks potrošačkih cijena najčešće primjenjuje kao opća mjera inflacije u nacionalnim okvirima, harmonizirani indeks potrošačkih cijena usporediva je mjera inflacije sa zemljama Europske unije.

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Zadovoljstvo korisnika mjeri se istraživanjem o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku. Dosad su provedena dva istraživanja (2013. i 2015.). Detaljni rezultati istraživanja za 2015. dostupni su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku u području

Kvaliteta na poveznici

http://www.dzs.hr/Hrv/international/Quality_Report/Quality_Report_Documents/Quality_Report_Satisfaction_Survey.pdf

1.2. Potpunost podataka

Koncepti i definicije koji se primjenjuju potpuno su usklađeni s propisima i smjericama Eurostata.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Numeričke procjene uzoračkih pogreški za HICP ne računaju se jer ih je teško kvantificirati zbog složenosti strukture indeksa cijena i korištenja neprobabilističkog uzorkovanja. Državni zavod za statistiku pokušava smanjiti uzoračke pogreške koristeći se s onoliko velikim uzorkom potrošačkih cijena koliko je to moguće s obzirom na ograničenja resursa. Kako bi se smanjila varijanca ukupnog indeksa, odabran je broj cijena koje bi se trebalo pratiti u svakoj geografskoj lokaciji i za svaki odabrani proizvod.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.2. Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške nisu kvantificirane za HICP. Neuzoračke pogreške reducirane su kontinuiranim metodološkim unapređenjima i poboljšanjem istraživačkih procesa koji mogu pomoći u izbjegavanju pogrešaka kod određivanja kodova i unosa podataka.

2.2.1 Pogreška obuhvata

Pogreška obuhvata se ne primjenjuje.

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3 Pogreška mjerenja

Pogreške mogu nastati kad snimatelji cijena unose podatke o cijenama te dodatne opise u tabletu računala, ali su svedene na minimum s obzirom na to da su u program za unos podataka ugrađene posebne kontrole (npr. kontrola ispravnosti unosa kodova, minimalna i maksimalna dopuštena odstupanja od cijene, upis komentara, povijesni pregled cijena i dodatnih opisa do 12 mjeseci unatrag i slično).

Tijekom obrade podataka radi se detaljna logičko-računska kontrola svih pristiglih podataka o cijenama i njihova metodološka usklađenost (npr. postotne promjene cijene za svaki artikl u odnosu na prethodni mjesec, evidentiranje promjena u odnosu na prethodno razdoblje u količini, kodu ili opisu proizvoda i slično).

2.2.4 Pogreška neodgovora

Maloprodajne cijene za odabrana reprezentativna dobra i usluge snimaju snimatelji cijena na prodajnim mjestima koja su odabrali na temelju svog znanja i iskustva, a u suradnji s Državnim zavodom za statistiku. Broj prodajnih mjesta koji trebaju ući u uzorak unaprijed je definirao Državni zavod za statistiku i u pravilu se ne mijenja. U slučaju kada cijene nedostaju važno je identificirati je li proizvod privremeno ili trajno nedostupan. Za nesezonske proizvode koji nisu više dostupni na prodajnome mjestu (dva mjeseca zaredom) ili kada je smanjena njihova važnost odabire se zamjenski artikl. U tim slučajevima snimatelj cijena odabire sličan i usporediv artikl (gdje god je to moguće) iste kvalitete ili na sličnome prodajnome mjestu. Ako je proizvod trajno nedostupan (npr. sezonski proizvodi), tada se cijene procjenjuju.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Neutežena stopa neodgovora:

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Sij	Velj	Ožu	Tra	Svi	Lip	Srp	Kol	Ruj	Lis	Stu	Pro	Prosječno
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

%

2.2.6 Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Neutežena stopa neodgovora za određene varijable:

Varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Sij	Velj	Ožu	Tra	Svi	Lip	Srp	Kol	Ruj	Lis	Stu	Pro	Prosječno
			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

%

2.2.7 Pogreška obrade

Razvrstavanje dobara i usluga koje su u obuhvatu HICP provodi se prema klasifikaciji ECOICOP. Početkom svake godine provjerava se usklađenost dobara i usluga koje ulaze u obuhvat istraživanja s klasifikacijom ECOICOP te je time netočno razvrstavanje smanjeno na minimum.

2.2.8 Stopa imputacije

Neutežena stopa imputacije za određene varijable:

Varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Sij	Velj	Ožu	Tra	Svi	Lip	Srp	Kol	Ruj	Lis	Stu	Pro	Prosječno
			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

%

2.2.9 Stopa uređivanja – LRK

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.10 Stopa učinkovitosti – LRK

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.11 Pogreška izbora modela

Pogreška izbora modela se ne primjenjuje.

2.3. Revizija podataka

2.3.1 Politika revizije podataka

Na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci).

2.3.2 Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema revizija podataka.

2.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Ne primjenjuje se.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.2. Vremenska određenost

3.2.1 Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest 100.

4. Dostupnost i jasnoća

Mjesečna Priopćenja, Statistika u nizu, godišnje Statističko izvješće

Podaci su dostupni u elektroničkom obliku na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku, ali i u tiskanom obliku u knjižnici Državnog zavoda za statistiku za čitanje ili kupnju.

4.1. Naslovi Priopćenja u kojima se objavljuju podaci

HICP se objavljuje s CPI-om u obliku Priopćenja 13.1.1. Indeksi potrošačkih cijena, koje je dostupno na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci (ljetopis i slično)

Ostale publikacije: mjesečno Statističko izvješće i godišnje Statističko izvješće (dostupno na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku)

4.3. Mrežne (on-line) baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC-Axisu)

Na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku u području Statistika u nizu (<http://www.dzs.hr/Hrv/publication/StatisticsInLine.htm>)

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Opis metodologije nalazi se na kraju svakog Priopćenja pod naslovom Indeksi potrošačkih cijena.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika

Ne primjenjuje se.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest 240.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nema prekida u vremenskoj seriji.

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Troškovi povezani s prikupljanjem podataka o maloprodajnim cijenama vrlo su niski s obzirom na to da su snimatelji cijena zaposlenici Državnog zavoda za statistiku.

7.2. Opterećenje

Nije raspoloživo.